

Handläggare
Therese Rydstedt
Telefon: 0850828951

Till
Miljö- och hälsoskyddsnamnden
2021-04-27, p. 17

Klimatanalys och Energicentrums årsrapporter 2020

Förvaltningens förslag till beslut

1. Godkänna Klimatanalys och Energicentrums årsrapporter.
2. Överlämna rapporterna till styrelsen för Stockholm stadshus AB, fastighetsnamnden och styrelserna för bostadsbolagen, Stockholm Vatten och Avfall AB och SISAB.

Anna Hadenius
Förvaltningschef

Gustaf Landahl
Avdelningschef

Bakgrund

Klimatanalys och Energicentrum vid miljöförvaltningen utgör samlade funktioner i staden för expertkunskap rörande klimat- och energifrågor. Uppdragen är därigenom att utgöra stöd till stadens övriga förvaltningar och bolag i deras arbete med att uppnå stadens mål för minskade utsläpp av växthusgaser, energieffektivisering och förnybar energiproduktion.

Klimatanalys verksamhet omfattar bland annat;

- Årlig beräkning, rapportering av stadens utsläpp av växthusgaser samt vidareutveckling av klimatberäkningar
- Följa upp klimatmål i miljöprogram samt uppföljning av beting i stadens klimatbudget.

- Framtagande, genomförande och uppföljning av handlingsplaner
- Projektledning Klimatpakten
- Projektledning konferensen Building Sustainability
- Klimatexpertis vid ansökan, genomförande och utvärdering av större externfinansierade projekt
- Stöd till förvaltningar och bolag vid utsläppsberäkningar
- Remissvar för statliga utredningar, EU mm
- Kunskapspridning och omvärldsbevakning

Det händer väldigt mycket inom klimatområdet och därför krävs kontinuerlig vidareutveckling av arbetet. Klimatberäkningar, som är en kärnverksamhet inom Klimatanalys, behöver utvecklas allt eftersom kunskapsläget förbättras kring olika utsläppskällor och ny statistik tillkommer. Ett ökat fokus behövs även på diffusa utsläppskällor som får en allt större betydelse i takt med att stora utsläppskällor minskar som exempelvis vid avveckling av kolanvändning i kraftvärmeproduktionen. Klimatanalys ser också ett behov av att vidareutveckla metoder för att beräkna klimatpåverkan från konsumtion samt hur beräkning av negativa utsläpp från t.ex. BECCS ska hanteras beräkningsmässigt.

Klimatanalys behöver fortsatt bistå stadsledningskontoret med vidareutveckling av processen för uppföljning av klimatbetingen liksom vidareutveckling av stödmaterial till genomförandeansvariga.

Handlingsplanen för ett cirkulärt byggande som är under framtagande kommer att generera flera nya arbetsuppgifter för Klimatanalys. Det handlar då bland annat att hålla ihop stadens arbete inom cirkulärt byggande, driva nätverk och branschsamverkan samt framtagande av nya arbetsmetoder och kravställning. Klimatanalys förväntas också få en nyckelroll i genomförandet av den nya handlingsplanen för plast.

Klimatanalys kommer fortsatt behöva bidra med kompetens rörande matens klimatpåverkan i genomförandet av stadens matstrategi.

Klimatanalys behöver ständigt uppdatera sin kunskap för att kunna vara ett bra stöd för förvaltningar och bolag, till exempel inom området cirkulär ekonomi som hänger nära samman med klimatfrågan.

Energicentrums verksamhet omfattar bland annat;

- Insamling och kvalitetssäkring av energistatistik
- Energikrav vid nyproduktion av byggnader
- Solenergiteknik
- Klimatsamordnande roll för stadsdelsförvaltningarna
- Utåtriktat arbete med stöd till bostadsrättsföreningar
- Lagen om energikartläggning i stora företag
- Livscykelanalyser (LCA) för byggmaterial
- Energiexpertis vid ansökan, genomförande och utvärdering av större externfinansierade projekt
- Stöd till förvaltningarna med ansökningar till klimatinvesteringsmedel
- Stöd vid energieffektiviseringsåtgärder och förnybar produktion
- Tekniska förstudier
- Remissvar för statliga utredningar, EU mm
- Kunskapsspridning och omvärldsbevakning
- Energiaspekter vid stadens centrala upphandlingar av textitvaror.

En viktig funktion som Energicentrum har är att granska och kvalitetssäkra energidata för uppföljning av målen i miljöprogrammet i samverkan med stadsledningskontoret. Rutiner för inrapportering behöver vidareutvecklas.

Energicentrum har också en funktion i att bistå exploateringskontoret i att följa upp stadens energikrav i markanvisningar vid byggande på stadens mark och i att utveckla dessa krav. En fortsatt dialog med byggherrar om orsaker till att stadens energikrav inte alltid nås kommer även fortsatt att behövas.

Energicentrum koordinerar stadens arbete kring den nya lagen om klimatdeklarationer av byggnader. Lagen träder ikraft januari 2022 och omfattar enbart redovisning av klimatpåverkan. Energicentrum behöver i samverkan med stadens bolag vidareutveckla arbetet med LCA-beräkningar för byggmaterial och arbeta fram nyckeltal på klimatpåverkan i kg CO₂/m². Utvecklingsarbetet görs i dialog med Boverket som planerar att utveckla lagkraven med nyckeltal (CO₂/m²) fr.o.m. 2027.

Energicentrum har fått en ny samordningsroll i form av klimatsamordnare. Klimatsamordnaren behöver framgent stödja inte bara stadsdelarna i frågor rörande energi och klimat utan koordinera stöd inom samtliga målområden i Miljöprogrammet 2020-2023.

Energicentrum behöver fortsättningsvis årligen följa upp fossiloljeanvändningen i stadens verksamheter samt följa hur

planerna för utfasning fortskrider för att säkerställa att staden fasar ut all egen uppvärmning med fossil olja.

Energicentrum koordinerar stadens arbete med att följa lagen om energikartläggning i stora företag på uppdrag av Stadshus AB. Årligen rapporteras arbetet till Energimyndigheten och en ny period är påbörjad (2020-2023).

Energicentrumets roll består också i att driva utveckling genom att initiera, koordinera och driva olika projekt, både med interna och externa parter. Från SISAB har framförts önskemål om att Energicentrum ska vara en sammanhållande funktion och navet i stadens arbete med digitalisering och AI för optimering av byggnaders energiprestanda. Energicentrum har ännu inte full kompetens inom området men ser behovet av att vidareutveckla verksamheten i den riktningen. Från KTH:s sida finns också en önskan om ett nära samarbete med möjlighet att tillsammans med Energicentrum och stadens fastighetsägare bedriva utvecklingsarbete kring digitaliseringens möjligheter.

Energicentrum bevakar fortsättningsvis utlysningar för projektansökningar inom områden som bolag och förvaltningar bedömer som intressanta att delta i för att driva energieffektiviseringsarbetet framåt. Energicentrum bistår med framtagande av projektansökningar inom dessa områden.

I bilaga 1 avrapporteras Klimatanalys verksamhet under år 2020.
I bilaga 2 avrapporteras Energicentrumets verksamhet under år 2020.

Förvaltningens synpunkter

Staden har i det nya miljöprogrammet och klimathandlingsplanen högt satta och ambitiösa mål för både minskade utsläpp av växthusgaser och energieffektivisering.

För att nå stadens miljömål kommer ökade insatser att behövas. I det arbetet utgör Energicentrum och Klimatanalys viktiga stödfunktioner till stadens förvaltningar och bolag, men framför allt måste resurser finnas hos de ansvariga för att kunna genomföra åtgärder.

Förvaltningen anser att Klimatanalys och Energicentrum är fortsatt viktiga funktioner för det intensifierade klimat- och energieffektiviseringsarbetet i staden. Med bifogade årsrapporter för

Klimatanalys och Energicentrum ges nämnden en fördjupad redovisning av dessa verksamheters arbete under 2020.

SLUT.

Bilagor

1. Klimatanalys årsrapport 2020.
2. Energicentrum årsrapport 2020